

Societat

Una plaga del segle XXI

L'èxit d'un fàrmac per aprimar-se en frena la disponibilitat a Espanya

Utilitzat contra la diabetis, la marca admet "més demanda de la que s'esperava"

ANTONI LÓPEZ TOVAR
Barcelona

El sobrepès i l'obesitat s'han convertit en una de les grans epidèmies del segle XXI, que causa més de 4 milions de morts a l'any al món, segons dades de l'OMS. Aquesta organització calcula que un 13% de la població mundial conviu amb una patologia que, a Espanya, s'ha triplicat des dels anys setanta, i afecta un 21,6% de la població adulta i un 15% dels nens i adolescents, segons l'Enquesta Nacional de Salut. El cost

sanitari és astronòmic al món, i, a Espanya, alguns estudis el xifren en 2.000 milions d'euros anuals. En aquest context, els laboratoris persegueixen el miracle, la font de l'aprimament, i la firma danesa Novo Nordisk s'hi ha acostat molt. "La semaglutida és el principi actiu més potent que hi ha al mercat per perdre pes", exposa de manera categòrica Núria Vilarrasa, endocrinòloga de l'hospital de Bellvitge.

El fàrmac de Novo Nordisk es comercialitza en dues línies i amb dues denominacions comercials diferents: Ozempic, per

tractar la diabetis tipus 2, causada pel sobrepès en un 80% dels casos; i Wegovy, contra l'obesitat. Ozempic es presenta en una solució injectable en ploma pre-carregada (en formats de 0,25 mg, 0,5 mg i 1 mg) que s'injecta una vegada a la setmana, igual que Wegovy, la quantitat de semaglutida del qual ascendeix a 2,4 mg.

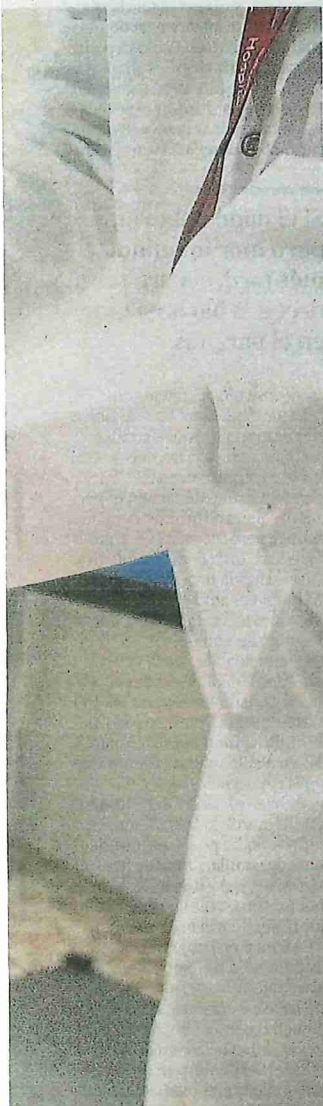
L'Agència Espanyola de Medicaments i Productes Sanitaris va autoritzar a l'estiu Ozempic per tractar la diabetis de tipus B, i la Seguretat Social finança el medicament. No passa amb Wegovy,

l'ús del qual ha estat aprovat però que no està comercialitzat i manca de finançament públic. Però en països com els Estats Units i el Regne Unit fa furor. La seva efectivitat, amb l'aparició de personatges de la dimensió d'Elon Musk preconcitant-ne l'ús, ha disparat la demanda exponencialment, fins a un 6.000% en pocs mesos, indiquen fonts solvents. És revolucionari. "S'observen pèrdues de pes substancials i mantingudes com no s'havien vist abans", assegura José Manuel Fernández-Real, president de l'Associació Catalana de Diabetis

de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya.

L'èxit de la semaglutida és tan rellevant que el laboratori no dona l'abast i a Espanya hi ha una disponibilitat intermitent d'Ozempic. "El problema no és que les clíniques privades l'hagin receptat per perdre pes -com ha confirmat a *La Vanguardia* un d'aquests centres-, sinó la falta de matèria primera i d'estocs per cobrir la demanda", afirma una especialista.

Que alguns pacients de diabetis tipus 2 s'hagin pogut veure privats del fàrmac a causa de la

MANÉ ESPINOSA

Problema creixent. L'endocrinòloga Núria Vilarrasa mesura la cintura d'una pacient a l'hospital de Bellvitge. A Espanya, l'obesitat ja afecta un 21,6% de la població adulta, segons l'Enquesta Nacional de Salut

demanda internacional en format antiobesitat? És possible, en casos excepcionals. Però el doctor Fernández-Real assegura que en cap cas no s'han produït perjudicis per als pacients, en el sentit que "hi ha medicaments amb mecanismes d'acció molt semblants que permeten controlar els nivells de glucosa en sang".

Fons de Novo Nordisk expliquen que la farmacèutica experimenta "una demanda superior a la que s'havia esperat" d'Ozempic, però treballa perquè pugui ser distribuït tan ràpidament com sigui possible. "Entenem i

PER SABER-NE MÉS +

La semaglutida actua imitant les hormones que controlen el nivell de sucre a la sang quan està massa elevat en les persones adultes amb diabetis tipus 2 quan la dieta i l'exercici no són suficients (comercialitzada com a Ozempic). També s'ha comprovat que incentiva la pèrdua de gana (la mateixa molècula, comercialitzada com a Wegovy), fet que resulta en una menor ingesta d'energia i en pèrdues de pes.

+ On trobar-ho?

A la farmàcia. Ozempic se subministra sota prescripció mèdica i està finançat per la Seguretat Social per al tractament de la diabetis tipus 2. Wegovy no es comercialitza a Espanya.

+ Quant costa?

Un envàs amb quatre dosis de solució injectable en ploma d'Ozempic (0,25 mg) costa entorn els 128 euros. Se n'utilitza una a la setmana. Amb la prescripció mèdica l'aportació del pacient amb diabetis tipus 2 és de poc més de 4 euros. El preu mínim de Wegovy (4 dosis, una per setmana) en altres mercats és de poc més de 300 euros, si bé pot desaparèixer per l'escassetat del producte.

+ Quant pes es perd?

En un assaig clínic amb 327 participants, en 68 setmanes la pèrdua mitjana de pes amb semaglutida va ser d'un 17,3%, i d'un 2% en els participants que van rebre placebo. Un any després de retirar el tractament de 2,4 mg de semaglutida subcutània una vegada per setmana i la intervenció en l'estil de vida (programa de dieta i exercici), els participants van recuperar dos terços del pes perdut. Les troballes confirmen la cronicitat de l'obesitat, segons els especialistes.

+ Qui pot prendre'n?

Només adults. La semaglutida és un medicament contraindicat en qualsevol etapa de l'embaràs, i en dones en edat fèrtil és important establir mesures de contracepció durant el tractament.

+ Té efectes adversos?

Els més freqüents: nàusees, diarrea, baix nivell de sucre. Els freqüents (1 de cada 10 persones): complicacions de la malaltia ocular diabètica, vòmits, indigestió, gastritis, reflux, dolor d'estómac, inflor, restrenyiment, pedres a la vesícula, mareig, cansament.

compremem la incertesa i preocupació que aquesta circumstància està provocant entre la comunitat de diabetis. La nostra prioritat és continuar treballant amb totes les nostres forces per resoldre aquesta situació que ens està impactant de manera temporal". L'empresa remarca que ha invertit 12.000 milions de corones daneses (1.614 milions d'euros) aquest any i invertirà entre 10.000 milions i 15.000 milions de corones daneses cada any els pròxims exercicis "per a l'expansió de la nostra capacitat de producció".

Mentrestant, l'Agència Espanyola de Medicaments ha publicat una sèrie de recomanacions per pal·liar problemes de subministrament d'algunes presentacions de medicaments anàlegs del GLP-1, autoritzats per millorar el control glucèmic en el tractament d'adults amb diabetis no prou controlada amb dieta i exercici.

"No s'han de buscar culpables. Són problemes lògics en una situació de gran demanda i problemes de matèria primera i de producció", indica la doctora Vilarrasa. La situació, afirma, perjudica tothom: "El diabètic que té el fàrmac amb recepta mè-

Núria Vilarrasa:
"La semaglutida és el principi actiu més potent que hi ha per perdre pes"

Novo Nordisk:
"Entenem la preocupació entre la comunitat de diabètics"

dica, l'obès que desitja fer-lo servir per aprimar-se i no està indicat per a això, i el que hi està indicat (Wegovy) no es comercialitza perquè no se'n pot assegurar la producció".

Segons Fernández-Real, contribueix a les intermitències en la disponibilitat d'existències el fet que la semaglutida s'hagi d'administrar setmanalment i de manera constant, durant molt de temps. Assajos clínics demostren que quan es deixa el medicament es recupera la gana i es guanya pes. L'OMS identifica l'obesitat com a malaltia crònica, i Vilarrasa reivindica que la seguretat social en financi els tractaments. "Què hem d'esperar, que la gent arribi a la diabetis o a la patologia cardiovascular?", es pregunta.

A Fernández-Real, el fàrmac de Novo Nordisk li recorda el que va passar quan, fa una dècada, van sorgir els moderns medicaments contra l'hepatitis C. Efectius, però cars i pocs. Quan es van generalitzar, la malaltia pràcticament es va extingir. ●